

بسمه تعالی

موضوع: کودهای غنی شده

باغداران محترم

در سال‌های اخیر انواع کودهای غنی شده با عناوین متفاوتی مانند کودهای پاکتی، کودهای پلیتی یا پلیت شده، کودهای آلی غنی شده، کودهای غنی شده گرانوله، کودهای مرغی غنی شده، کودهای مرغی پلیت شده و... وارد بازار کود ایران و به ویژه مناطق پسته‌کاری شده است. همواره این سوال مطرح می‌شود که آیا این کودها برای درختان پسته مناسب هستند؟ خصوصیات یک کود مناسب برای تغذیه باغ‌های پسته چیست؟ آیا این کودها جایگزین مناسبی برای کودهای حیوانی هستند؟ در این نوشته سعی خواهد شد با توجه به دیدگاه‌های کارشناسان مؤسسه تحقیقات پسته کشور، به این سوالات پاسخ داده شود.

کودهای غنی شده چه نوع کودهایی هستند؟

کودهای غنی شده معمولاً دارای یک نوع کود حیوانی (آلی) به عنوان کود پایه می باشند که احتمال دارد هر یک از عناصر نیتروژن (ازت)، فسفر، پتاسیم، آهن، روی، منگنز، مس، بُر و ... به شکل شیمیایی به آن اضافه و مخلوط شده و به شکل پلیت یا گرانول در کیسه‌های ۲۰ تا ۳۰ کیلوگرمی (به‌طور معمول) به بازار ارائه می‌شود.

آیا چنین کودهایی برای درختان پسته مناسب هستند؟

قبل از هر چیز باید گفت که بهترین روش کوددهی زمستانه برای باغ‌های پسته، استفاده از کودهای حیوانی پوسیده به‌صورت چالکود (کانال کود) در سایه‌انداز درختان و ریختن کودهای شیمیایی لازم براساس نتایج تجزیه خاک و برگ و تاریخچه باغ بر روی آن می‌باشد. کودهای شیمیایی شامل کودهای فسفره، پتاسیمی و ریزمغذی‌های با کاربرد خاکی است که در صورت لزوم روی کود حیوانی ریخته می‌شود، البته اگر از نظر اجرایی امکان‌پذیر باشد. ریختن کودهای شیمیایی در بین لایه‌ای از کود حیوانی مناسب‌تر است به طوری که این کودها کمترین تماس را با خاک داشته باشند. جایگزینی برای این نوع کوددهی وجود ندارد و استفاده از کودهای غنی شده به عنوان جایگزینی برای کودهای حیوانی (به همراه کودهای شیمیایی مناسب) نباید مدنظر باشد به این دلیل که کودهای حیوانی علاوه بر اینکه مقداری از نیاز غذایی درختان را تامین می‌کنند، باعث بهبود خصوصیات فیزیکی، شیمیایی، حاصلخیزی و بیولوژیکی خاک می‌شوند. اما کودهای غنی‌شده کیسه‌ای، در صورتی که از نوع مطلوب آن‌ها استفاده شود، تنها می‌توانند تا حدودی نیازهای غذایی درختان را برطرف کنند و به عبارت دیگر فقط اثر تغذیه‌ای دارند و تقریباً بر سایر خصوصیات خاک بی‌تاثیرند. در واقع استفاده از کودهای غنی شده مناسب بر استفاده به تنهایی از کودهای شیمیایی ارجحیت دارد چون تماس کودهای شیمیایی مانند فسفره، پتاسه و عناصر ریزمغذی با خاک را کم کرده و از واکنش‌های ناخواسته آن‌ها با خاک تا حدودی جلوگیری می‌کنند. بنابراین در شرایط خاصی استفاده از کودهای غنی‌شده (بهتر است بگوییم آلی - شیمیایی) می‌تواند مدنظر قرار گیرد.

مؤسسه تحقیقات پسته کشور